

כגפן פוריה

עלון להפצת תורה ויהדות

פְּרִשְׁת דְּבָרִים

יציאת השבת:

20:22

ירושלים: 20:18

הפטרה: חזון ישעיהו

ו' אב תשע"ז

צאת השבת ר"ת 21:03

שבוע שחל בו

יום ט' באב ביום שלישי

תחילת הצום ביום שני 19:40 סיום 20:05

בסיום הצום ברכת הלבנה

כניסת השבת:

19:10

ירושלים: 19:03

גאולה מתוך חורבן

הרב עמוס שושן - רב ישובי רכס פוריה

פרשת דברים לעולם נקראת סמוך לט' באב. ודאי יש קשר הדוק בין תוכחת משה בפתיחת הפרשה, וכן הזכרת המילה 'איכה' על ידי משה המזכירה באופן ברור את 'מגילת איכה', לבין ט' באב. התוכחה מחוברת לחורבן ממש כמו שהגאולה מחוברת לשכר הצפון לעתיד לבוא.

בתלמוד (מכות כד, ב) מחוברים החורבן והגאולה בסיפור מעניין אחד: "פעם אחת היו עולין (חכמים) לירושלים כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ורבי עקיבא מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו: מקום שכתוב בו והור הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק דכתיב ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו וכי מה עניין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה. באוריה כתיב: 'לכן בגללכם ציון שדה תחרש', בזכריה כתיב: 'עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים'. עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא נחמתנו, עקיבא נחמתנו".

רבי עקיבא כואב את החורבן לא פחות מחכמים, שהרי כשהגיעו להר הצופים גם הוא קורע את בגדיו, אך ההסתכלות של רבי עקיבא היא שאל לנו לשקוע ביוגון החורבן, אלא עלינו להבין שכשם שהחורבן הוא תוצאה של חטאינו, כך עלינו להתחזק בתיקון ובתשובה ולצפות לגאולה. דוקא מתוך המאורעות המתרחשים כיום בהר הבית, הנקרא על שם הבית הגדול והקדוש שעמד שם ועתיד בקרוב לשוב, ראיית הגאולה מתוך החורבן היא חידושו של רבי עקיבא, היא הנחמה והיא זו שבעזרת השם תביא לבניין המקדש במהרה בימנו, אמן.

בהוצאת מכון "שערי תורה": פוריה-נוה עובד ד.ג. גליל תחתון 15210

שערי תורה וחסד ע"ר * כולל אברכים * שיעורי תורה * פרסומים תורניים * גמ"ח עזרה לנזקקים *
הדפסה: דפוס כנרת. עריכה: צ. שוורץ. היה שותף. להעברת תרומות: בנק המזרחי סניף טבריא מספר חשבון: 123459

תשעה באב - קרא עלי מועד

ט' באב כיום המורענות והאבל הלאומי והלקח הנלמד ממנו.

ט' באב הוא יום מועד לפורענות לעם ישראל, יום אבל על החורבן הכפול – חורבן בית המקדש הראשון והשני, בית ראשון חרב בגלל נטישת ערכי המוסר והיהדות בית ראשון חרב משום שבני הדור עברו בעיקר על שלושה עבירות חמורות גילוי עריות, שפיכות דמים ועבודה זרה. הבית השני חרב בגלל שנאת חנם, לפי התלמוד חרבה ירושלים בימי הבית השני בגלל יהודים קיצוניים ולא בגלל הרומאים. מנהיגי ירושלים ורבניה רצו להגיע להסדר מדיני עם הרומאים הצרים על העיר. "הבריונים", כפי שהם מכונים בתלמוד, לא הסכימו לכך ועל מנת למנוע כל תהליך שכזה הם שרפו את מחסני המזון שבעיר וגרמו לרעב קשה ביותר בעיר ומכאן הדרך לנפילת הבית השני היתה קצרה.

מאורעות קשים שאירעו לעם ישראל בתשעה באב

בתשעה באב מתאבלים על חורבן בית המקדש הראשון והשני, ועל מאורעות קשים אחרים שאירעו לעם ישראל. אמרו חכמים במשנה (תענית כה, ב) חמשה דברים ארעו את אבותינו בתשעה באב: "נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ, וחרב הבית בראשונה ובשניה, ונלכדה ביתר, ונחרשה העיר". החטא הראשון שבו נקבע בכיה לדורות, נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ האירוע הראשון היה כאשר העם היה במדבר. שנים עשר מרגלים יצאו לתור את ארץ כנען, וכשחזרו עשרה מהם הוציאו דיבת הארץ רעה, דברי ייאוש והפחידו את העם באומרים כי לא יוכלו לכבוש את ארץ כנען מפני שיושביה גיבורים וענקים. "וילוונו על משה ועל אהרן כל בני ישראל, ויאמרו אלהם כל העדה: לו מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו מתנו. ולמה ה' מביא אותנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב נשנינו וטפינו יהיו לבז, הלא טוב לנו שוב מצרימה. ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה" (במדבר יד, א-ד). יהושע וכלב מנסים לשכנע את העם: "...טובה הארץ מאד מאד. אם חפץ ה' בנו והביא אותנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו, ארץ אשר היא זבת חלב ודבש" (במדבר יד, ט-י). אך העם כתגובה – "ויאמרו כל העדה לרגום אותם באבנים" (במדבר יד, י).

חטא המרגלים לא נמחל, ועל כל השותפים בחטא נגזר שימותו במדבר, ורק יהושע בן נון וכלב בן יפונה שלא השתתפו בחטא זכו להכנס לארץ. כותבת הגמרא: "אמר רבה, אמר רבי יוחנן, אותו היום ערב תשעה באב היה. אמר הקב"ה, הם בכו בכיה של חנים, ואני אקבע להם בכיה לדורות", (סוטה לה). "ואותו הלילה שמאסו בארץ היה ליל תשעה באב, ובאותה שעה נגזר על בית המקדש שיחרב", (תנחומא).

חוק ט' באב

במדינת ישראל קיים חוק איסור פתיחת בתי עינוגים בתשעה באב (הסמכה מיוחדת), תשנ"ח – 1997 קובע כי רשות מקומית מוסמכת להתקין חוק עזר שיאסור קיום עינוגים ציבוריים או פתיחת בתי אוכל בליל תשעה באב. בפועל צבינו של המרחב הציבורי משפיע מאוירת האבל של היום, רשויות מקומיות רבות התקינו חוקי עזר כאלה (גם לפני חקיקת החוק, מתוקף הסמכתן הכללית להתקין חוקי עזר). יום תשעה באב חותם את תקופת בין המצרים – מ"ז בתמוז ועד ט' באב בתקופה זו אסור להסתפר ואסור לערוך שמחות. עד לאחר י' באב.

אזכרת השלושים

לפטירת אמו"ר ועט"ר

'ענוותן ושפל ברך שי"ף עי"ל שי"ף ונפיק -

וגרים באורייתא תדירא ולא מחזיק טיבותא לנפשיה'

רבי יצחק שושן זללה"ה

רב ק"ק וביה"כ "שערי ציון"

ביום חמישי יא' מנחם אב תשע"ז

במרכז הקהילתי "כל נדרי"

(רחוב רמב"ם 19 קרית - שמונה)

18:30 תפילת מנחה

דרשות:

הרב צפניה דרורי שליט"א – רב העיר קרית שמונה

הרב שלום לוי שליט"א – רב העיר קרית שמונה

הרב ישראל קירשטיין שליט"א – ראש ישיבת ההסדר קרית שמונה

הרב יצחק קקון שליט"א – ראש המועצה הדתית קרית שמונה

הרב שלמה ידידי שליט"א – רב המועצה האיזורית עמק הירדן,

הרב שלמה שושן שליט"א – דיין ביה"ד האיזורי, ראש ישיבת בית שאן, אחי"ן המנוח

הרב עמוס שושן שליט"א – רב ישובי רכס פוריה, בן המנוח

20:15 תפילת ערבית וסעודת מצווה

עליה לבית העלמין

ביום שישי יב' מנחם אב תשע"ז

הלכות ט' באב

א. **שבוע שחל בו תשעה באב:** אסור בכביסה, וברחיצה של תענוג כל גופו, (יש מקילים בצונן לפועלים ולמי שהזיע וכד'). אסור ללבוש בגדים מכובסים או מוגהצים, (לפיכך יכין מראש בשבוע שלפני, על ידי שילבש בגדים נקיים לזמן מועט וישמרם לשבוע זה).

ב. **ערב צום ט' באב:** אסור ללמוד מחצות היום בדברי תורה אלא רק בעניינים שמותר בט' באב. אסור לטייל בערב ט' באב.

ג. **סעודה מפסקת:** לא יאכל שני תבשילים, (אבל מותר לאכול פירות חיים אפילו כמה מינים). נוהגים לאכול על גבי הקרקע, כמו כן לא יאכלו שלושה יחדיו שלא יתחייבו בזימון.

ד. **עצה טובה:** לאכול סעודה מלאה ואח"כ לקבוע תפילת מנחה ואז לאכול סעודה מפסקת.

ה. אין אומרים וידוי במנחה שקודם תשעה באב, כיון שתשעה באב נחשב מועד.

ו. ט' באב אסור בלילה וביום כיום הכיפורים בחמישה עיוניים שהם: אכילה, שתיה, סיכה, נעילת הסנדל ותשמיש המיטה.

ז. בתפילת ערבית יושבים על הקרקע, מתפללים ערבית, אומרים קינות, מכבים אורות ומכריזין: השנה היא 1949 (ויש סוברים: 1947) לחורבן בית המקדש שיבנה במהרה בימנו אמן.

ח. נוטל ידיו עד קשרי אצבעותיו, ויכול להעביר את הלכלוך מעינו כשידיו רטובות. בברכת השחר מדלג ברכת "שעשה לי כל צרכי". נוהגים שלא להתעטף בטלית ולא להניח תפילין בשחרית (אלא במנחה). יש נוהגים לומר האזינו במקום שירת הים ועדיף שלא לשנות. מנהגנו שאין הכוהנים נושאים את כפיהם בשחרית אלא במנחה.

ט. בשעת המנחה יושבים בבית הכנסת על כיסאות, ומחזירים הפרוכת למקומה ואין רשאים לשבת על הקרקע.

י. **קידוש לבנה** - נוהגים לדחות את קידוש הלבנה עד לאחר הצום, מפני שצריך לאומרו בשמחה, ובתשעת הימים ממעטים בשמחה. ויש שאמרו שעדיף לדחות את קידוש הלבנה ליום שאחר תשעה באב. אולם מנגד יש שהסבירו שאדרבה נכון לומר קידוש לבנה במוצאי תשעה באב, כי יש אז קצת שמחה על משיח בן דוד שנולד בט' באב, ומלכות דוד נמשלה ללבנה. וכן, הוא סימן לגאולת ישראל שגם הם עתידים להתחדש כמו הלבנה.

יא. נוהגים להחמיר שלא לאכול בשר ולא לשתות יין עד חצות היום של י' באב ויש מחמירים ביום עשירי כולו. ולהסתפר מותר מהבוקר.

לעילוי נשמת רבי יצחק שושן זצ"ל - נלב"ע יב' תמוז תשע"ז

למעוניינים להשתתף בהוצאת עלון זה נא לפנות לדוד: 0537788483

עלון זה מוקדש:

ל**פואת:** אברהם ולאח ציטרון, שרה בת שמחה. מרים יהודה. ציפורה ויהושע לוי. ביבה אלימלך. ישי הלוי. עור בן עישה. תקוה בת עזיזה. אלגרה בת ג'אן. מול בת ענולה. אברהם בן רחל. הראל בן אביגיל. יהודה גלר. אילנה בת סליחה. ישי ורחל לוי. חנה בת זוהרה. מיטל מוריה אדרי הי"ו. ל**החזרת נעדר צה"ל ושבינו ובהם:** אורון שאול, הדר גולדן, גיא חבר, רון ארד, זכריה באומל, יהודה כץ, צבי פלדמן, יהונתן פולארד הי"ו. ל**עילוי נשמות:** הר"ע יוסף צוק"ל. הר"מ אליהו צוק"ל. רבי מסעוד מלול צוק"ל. רבי יצחק שושן זצ"ל. רבי יעקב שושן. הרב שלמה צורף. יונה יונה. סופר מנחם אליאור קדושים. הרב אברהם צוקרמן. יצחק עמידה. נדיר נחום. ניסים כהן. רובי צעדי. יצחק בן מול מורדו. מרדכי ומושה מורדו. ישראל אברהם נתן. ראובן אלון בן נוסיה. יצחק ועמרם אטיאס. ר' חיים אוהנסה. לוי יצחק אמרדי. אורן מועלים. אליהו טייטל. דוד חלבי. דוד גרוסברג. יואל דללי. עמוס דמרי. סימנטוב משה יהודה. ישראל בן גמרה. רבי דוד הכהן. ישראל בן שושנה. נעים משה. יצחק ושמחה אילון. נסים וסוליקה שושן. יצחק ולאח אסתרונ. נדירה שמעון. מגירה לוי. אסתר בת תורא. אסתר חוד. חנה יצחק. דינה פונדק. אליהו בת פריחה. תרצה זידון. אסתר בת זוהרה. אסתר וענבר נחום. מרים ועטני. עזיזה עמוס. רות יעקב. חיה רחל לוי. נעימה בת מלודה. לאויה מדר. זוהרה בת חנה. עליזה כהן. שרה אליאל. יוכבד ועקני. עישה דתן. ברכה סופר. רותי אטל. סבטלנה בת אולגה. אסתר איבג. ולע"נ **הנספים בשואה ובהם:** אלכסנדר שנדר, שושנה רוזה, רפאל פריצי, וצ'צ'יליה צילה לבית משפחת ציטרון הי"ו.

אין לעיין בעלון זה בשעת התפילה